

Conservatoir beslag in Europa; een kijkje over de grens

MR. W.H.Z. WESTERHOF

In dit artikel zal het conservatoir beslag in Engeland, Frankrijk en Duitsland worden besproken. Hierbij zal allereerst worden gekeken naar de mogelijkheden van conservatoir beslag, daarna zal op hoofdlijnen besproken worden hoe de procedure van beslaglegging er in het betreffende land uitziet en welke termijnen hierbij in acht moeten worden genomen. Tot slot zal de toekomst van het extraterritoriaal beslag worden besproken, waarbij kort wordt ingegaan op recente ontwikkelingen ter zake van het Europees bankbeslag.

Inleiding

Door de toename van het aantal grensoverschrijdende transacties wordt men vaker geconfronteerd met een debiteur die is gevestigd in een ander land. Indien tussen partijen die zijn gevestigd in verschillende landen een dispuut ontstaat en een van de partijen hiertegen actie wil ondernemen kan het voorkomen dat hiertoe slechts de procedures openstaan van het land van de wederpartij. Zo ook indien, alvorens een procedure wordt gestart of is beslist, een van de partijen een conservatoire maatregel wil treffen ter zake van goederen die zich in het buitenland bevinden. In dat geval is het voor de crediteur goed om te weten welke mogelijkheden het land waar deze goederen zich bevinden hiertoe biedt.

Engeland

Naar Engels recht bestaan twee mogelijkheden voor het leggen van conservatoir beslag, te weten de *freezing injunctions* en de *proprietary injunctions*. Het onderscheid tussen beide *injunctions* wordt in de praktijk zelden gemaakt en veelal worden *proprietary injunctions* en *freezing injunctions* in een adem genoemd. Het voornaamste verschil is dat bij *proprietary injunctions* beslag wordt gelegd op het object van geschil.

Freezing injunctions verbiedt de partij onder wie het beslag wordt gelegd (de debiteur) om het beslagen goed te verwijderen of te verhandelen. De mogelijkheid van deze vorm van conservatoir beslag heeft voor het eerst in 1975 zijn intrede in het Engelse recht gedaan.¹ Voor het leggen

van beslag is in beginsel vereist dat de Engelse rechter rechtsmacht heeft over het geschil. Slechts in uitzonderlijke situaties zal de Engelse rechter toestemming geven voor *freezing injunctions* ter zake van een geschil waarvan een buitenlandse rechter rechtsmacht heeft. Door het beslag wordt, evenals naar Nederlands recht, geen bijzonder voorrecht gecreëerd voor de beslagleggende crediteur. De beslaglegging strekt er uitsluitend toe ervoor te zorgen dat het vermogensbestanddeel onder de debiteur blijft, maar dient niet uitsluitend als verhaalsobject voor de beslagleggende crediteur.² Als de procedure eindigt en het geschil in het voordeel van de crediteur wordt beslecht, dan verkrijgt de crediteur naar Engels recht niet automatisch een titel om zich op het beslagobject te verhalen. Wel kan het beslag als pressiemiddel worden gebruikt om de debiteur zekerheid te doen stellen, bijvoorbeeld door het afgeven van een garantie waarna het beslag zal worden opgeheven en de debiteur weer zonder beperkingen over het goed kan beschikken.

Naar Engels recht is de crediteur die verlof voor *freezing* of *proprietary injunctions* vraagt gehouden om aan te tonen:

- dat de Engelse rechter bevoegd is om van het geschil kennis te nemen;
- dat de vordering op basis waarvan men beslag wenst te leggen een harde vordering betreft;
- dat (bij *freezing injunctions*) aannemelijk is dat er een risico bestaat dat indien er geen beslag wordt gelegd de wederpartij zijn vermogensbestanddelen wegmaakt of waardeloos worden. Dit vertoont enige gelijkenis met de gegronde vrees van verduistering die naar Nederlands recht gesteld moet worden bij bepaalde gevallen

¹ In het arrest van The Court of Appeal, *Mareva Compania Naviera SA vs International Bulkcarriers SA* (1975) 2 Lloyd's Rep 509.

² Zoals onder meer bepaald in *Polly Peck International plc vs Nadir* (No 2) (1992) 4 All ER 769.

- van conservatoir beslag; en
- dat de omstandigheden van het geval rechtvaardigen dat de rechter gebruikmaakt van zijn discretionaire bevoegdheid om het verlof voor het leggen van beslag te verlenen. Hierbij zal de rechter ambtshalve een *balance of convenience test* doen, waarbij wordt beoordeeld of de nadelen die de *injunctions* met zich meebrengen in evenwicht zijn met het doel waarvoor het wordt ingezet.

Anders dan in Nederland dient de crediteur die het verlof verzoekt zekerheid te stellen voor eventuele schade die de debiteur en/of de derde waaronder het beslag wordt gelegd

Naar Duits recht bestaat de figuur van conservatoir beslag niet zoals in Nederland. Wel kent het Duitse recht een procedure waarvan het effect vergelijkbaar is met conservatoir beslag naar Nederlands recht

lijden, indien het beslag achteraf onterecht is gebleken (*“cross-undertakings in damages”*). Als de rechtbank twijfelt aan de verhaalsmogelijkheden voor eventuele schade door de beslaglegging kan de rechtbank de crediteur ook verzoeken een waarborgsom te storten.

Het beslag kan op alle vermogensbestanddelen van de debiteur worden gelegd, ook indien de vermogensbestanddelen zich onder derden bevinden. Derdenbeslag onder de bank waar door de debiteur een bankrekening wordt aangehouden is de meest voorkomende variant.

Verlof om beslag te leggen kan worden verkregen bij een van de drie *Divisions of the High Court*. Bij welke *Division* het verlof moet worden verzocht hangt af van de aard van het geschil waar het verzoek op ziet. Voor familierechtelijke kwesties dient men zich te wenden tot de *Family Division*, voor vorderingen die zijn ontstaan uit hoofde van (de niet nakoming van) een overeenkomst dient verlof te worden gevraagd bij de *Queens’s Bench Division* en voor vorderingen ontstaan uit een handelsrelatie dient men zich te wenden tot de *Chancery Division*. Het verzoek wordt gedaan door gebruikmaking van een standaard formulier. Het verlof kan *ex parte* (*without notice*) worden verleend maar ook nadat de debiteur van het verzoek tot verlof-verlening op de hoogte is gesteld (*with notice*). Indien het verlof *without notice* wordt verleend zal de rechter tevens een datum bepalen waarop de debiteur zal worden gehoord. Deze datum wordt veelal bepaald rond zeven dagen nadat het verlof is gegeven. Bij deze zitting dient ook de crediteur aanwezig te zijn. Indien de debiteur op deze datum niet verschijnt, rust op de crediteur de verplichting om alle relevante informatie omtrent het geschil over te leggen aan de rechtbank. Dit is de *duty of full and frank disclosure*. Hieronder wordt tevens de informatie verstaan die bezwarend kan zijn voor de crediteur zelf. De rechter

bepaalt tijdens of na deze zitting de termijn waarbinnen de bodemprocedure moet worden gestart. Indien het verlof wordt verzocht *“with notice”* en de debiteur maakt tegen de verlening van het verlof geen bezwaar, blijft het beslag liggen totdat het geschil is beslecht.

Tegen het al dan niet verleende verlof voor het leggen van beslag staat zowel voor de debiteur als voor de crediteur hoger beroep open. Voor het instellen van hoger beroep door de debiteur dient deze eerst toestemming te krijgen van de instantie die het verlof heeft verleend. Indien het geschil eindigt doordat partijen een schikking hebben getroffen kan een der partijen met instemming van de andere partij verzoeken om het beslag formeel op te heffen. Indien het verlof is verleend dient het verlof te worden betekend aan de debiteur. Hierbij is eveneens van belang dat wordt vermeld wat de sancties zijn indien wordt gehandeld in strijd met het verlof. Als het beslag wordt gelegd onder een derde dient het verlof eerst aan de derdebeshagene te worden betekend en daarna aan de debiteur. Naar Engels recht is geen bijzondere functionaris belast met de betekening van beslagstukken. De betekening kan worden verricht door een Service Agent, een private partij die deze dienst levert.³

Duitsland

Naar Duits recht bestaat de figuur van conservatoir beslag niet zoals in Nederland. Wel kent het Duitse recht een procedure waarvan het effect vergelijkbaar is met conservatoir beslag naar Nederlands recht, meer in het bijzonder aangezien deze voorziening eveneens *ex parte* kan worden verkregen. Deze rechtsfiguur wordt *Arrest(-anspruch)* genoemd en wordt zeer zelden gebruikt. Dit komt doordat de vereisten waaraan de crediteur moet voldoen alvorens een dergelijke voorziening wordt verleend vele malen strenger zijn dan de vereisten voor conservatoir beslag naar Nederlands recht. De procedure is geregeld in § 916 - § 945 van de *Zivilprozessordnung* (hierna: “ZPO”). Dat de vereisten zoveel strenger zijn komt doordat in Duitsland aan de bescherming van de debiteur meer gewicht wordt toegekend dan, zoals in Nederland, aan de bescherming van de crediteur. Hier staat tegenover dat naar Duits recht een zeer effectieve en snelle procedure bestaat voor de inning van onbetaald gelaten (onbetwiste) geldvorderingen. Deze procedure van *Mahnverfahren* dient echter niet ter verkrijging van een bewarende maatregel. Overeenkomst met de procedure van *Arrest* is dat door deze procedure in beginsel *ex parte* een titel kan worden verkregen. Ik zal deze procedure verder buiten beschouwing laten.

³ Voor meer informatie over conservatoir beslag in Engeland en Wales zie: S. Gee: *Gee on Commercial Injunctions*, 5th ed, Mainword & Supplement, Sweet & Maxwell 2006; D. Bean: *Injunctions*, 11th ed, Sweet & Maxwell 2012; M.S.W. Hoyle, *Freezing and Search and Seizure Orders*, 4th ed, Informa 2006.

Arrest kan slechts worden gebruikt als rechtsmiddel strekkende tot verhaal van een geldelijke vordering of van een vordering die op geld waardeerbaar is. Deze voorziening kan in beginsel alle vermogensbestanddelen van de debiteur raken. De rechter bepaalt op basis van zijn discretionaire bevoegdheid of naar aanleiding van het verzoek een mondelinge behandeling zal worden gelast of dat de voorziening ex parte zal worden verleend. Hierbij zal door de rechter de afweging worden gemaakt of eventuele vertraging die door de mondelinge behandeling ontstaat en het verdwijnen van het verrassingseffect geen afbreuk doen aan het doel dat de crediteur met de voorziening tracht te bereiken.

Een verschil met het Nederlandse conservatoir beslag is dat naar Duits recht de crediteur het verzoek om verlof zeer goed moet motiveren, terwijl in Nederland (ondanks de reeds verscherpte regels) verlof relatief makkelijk wordt verleend. Naar Duits recht rust op de crediteur een zware bewijslast ter zake van al hetgeen hij stelt en aanvoert als grondslag ter verkrijging van het verlof. De voorbereiding van een *Arrest* is daardoor vele malen intensiever dan de voorbereiding van een verzoekschrift voor verlof tot het leggen van conservatoir beslag naar Nederlands recht. Een vereiste dat ook naar Duits recht wordt gesteld is dat de crediteur moet stellen dat het aannemelijk is dat zonder *Arrest* het risico bestaat dat het vermogensbestanddeel teniet zal gaan, althans het vermogen van de debiteur zal verlaten (*Vereitelung*).⁴ Daarnaast dient het verzoek een duidelijke omschrijving te bevatten van het ingeroepen recht en de omvang van de vordering. Ten slotte moet de crediteur eventuele verweren van de debiteur beschrijven en aannemelijk maken waarom deze verweren niet opgaan. Dit is vergelijkbaar met de substantiëringsplicht die sinds 1 juli 2011 ook in Nederland geldt.

Indien *Arrest* wordt verkregen is hiermee strikt genomen slechts verlof verkregen en moet het vonnis nog worden betekend aan de debiteur. Nadat het verlof is verleend dient de crediteur binnen een maand het verlof te benutten (§ 929 lid 2 ZPO en verder). Als de crediteur deze termijn laat verstrijken en geen rechtsmaatregelen treft vervalt de voorziening. Betekening kan naar Duits recht slechts worden gedaan door een deurwaarder. Als de debiteur het niet eens is met het beslag kan hij hiertegen verzet instellen bij de rechter die het verlof heeft verleend (*Widerspruch* § 924 ZPO), of de rechter vragen de crediteur een termijn te stellen waarbinnen de eis in de hoofdzaak moet zijn ingesteld (§ 926 ZPO). In tegenstelling tot Nederlands recht wordt deze termijn dus niet al bij de verkrijging van het verlof bepaald. Om het beslag aan te tasten wordt aldus een actieve houding van de debiteur verwacht anders blijft het beslag liggen. Uit de praktijk blijkt dat de debiteur vrijwel altijd verzet instelt tegen het *Arrest*. Veelal zal de rechter dan op een zeer korte termijn een zitting bepalen waarvoor beide partijen worden opgeroepen. Dit maakt eens te meer dat de voorbereiding van deze procedure zeer

grondig dient te zijn. In het geval dat de debiteur in verzet komt zal de tijd om de zitting voor te bereiden immers zeer beperkt zijn. Naast beslag op het actief van de debiteur is het naar Duits recht ook mogelijk om de persoonlijke vrijheid van de debiteur te laten inperken (§ 918, § 933 ZPO) en deze in bewaring te laten stellen. Deze ingrijpende maatregel vindt in praktijk vrijwel nooit toepassing.

Op de vraag welke goederen van de debiteur vatbaar zijn voor beslag (de *Verfändbarkeit*) wordt het antwoord gevonden in § 930 ZPO, althans hierin staat dat de algemene bepalingen met betrekking tot executiemaatregelen van § 804 ZPO en verder, van overeenkomstige toepassing zijn op *Arrest*, waaruit volgt dat in beginsel alle vermogensbestanddelen van de debiteur door het *Arrest* kunnen worden geraakt. Net als naar Nederland recht bestaan hierop een aantal uitzonderingen. Zo kunnen goederen die noodzakelijk zijn voor primaire levensbehoeften van de debiteur niet door het *Arrest* worden geraakt. Hieronder worden onder meer kleding en eten begrepen.

Het is naar Duits recht ook mogelijk om de persoonlijke vrijheid van de debiteur te laten inperken en deze in bewaring te laten stellen

Ook is op grond van de wet een gedeelte van het inkomen van de debiteur niet vatbaar voor beslag (§ 850 c ZPO). Ten slotte is ook inkomen uit alimentatie naar Duits recht niet vatbaar voor beslag.

Voor het verkrijgen van *Arrest* kan in Duitsland een verzoek worden gedaan bij twee verschillende instanties, bij de rechtbank die bevoegd is om kennis te nemen van de procedure in de hoofdzaak of bij de rechtbank van het arrondissement waar het goed waarop de voorziening ziet gelegen is (het "*Amtsgericht*" § 919 en § 937 ZPO).⁵

Frankrijk

Het Nederlandse recht kent grote gelijkenissen met het Franse recht. In Frankrijk zijn de algemene rechtsregels over het conservatoir beslag grotendeels neergelegd in de *Code des Procédures Civiles d'Exécution* ("CPCE"). De CPCE is op 1 juni 2012 inwerking getreden en daarmee zijn veel statuten gecodificeerd waarin de rechtsregels over beslag en executierecht besloten lagen. Daarnaast is een aantal bepalingen over conservatoir beslag neergelegd in bijzondere wetten. Dit zijn bepalingen die zien op beslag op onder meer vlieg- en motorvoertuigen en beslag op goederen van de schuldenaar die worden bewaard in een

⁴ Al worden naar Duits recht wel zwaardere eisen gesteld aan de onderbouwing van deze stelling.

⁵ Voor meer informatie over conservatoir beslag in Duitsland zie de commentaren van onder meer: R. Geimer, R. Greger, H.J. Hessler: *Zöller, Zivilprozessordnung*: ZPO, 30e dr, 2013; Baumbach, Lauterbach, Albers, Hartmann: *Zivilprozessordnung*: ZPO, 71e dr, 2013; Rauscher e.a.: *Münchener Kommentar zur Zivilprozessordnung*: ZPO, 4e dr, C.H. Beck 2012; H. Thomas, H. Putzo: *Zivilprozessordnung*: ZPO, 34e dr, C.H. Beck 2013.

bankkluis. In het navolgende zal ik slechts de algemene procedures bespreken.

Om de verhaalsmogelijkheden van de crediteur veilig te stellen bestaan er naar Frans recht twee vormen van conservatoir beslag, *saisies conservatoires* en *sûretés judiciaires*. Deze twee vormen verschillen zowel wat betreft de toepassing als voor wat betreft hun effect. *Saisies conservatoires* kan gelegd worden op roerende zaken, onder derden en op vorderingen van de debiteur jegens derden, zoals op bankrekeningen. Het doel van deze vorm van conservatoir beslag is primair het veiligstellen van de verhaalsmogelijkheden van de crediteur. Het beslag heeft een bevriezende effect waardoor het beslagobject het vermogen van de debiteur niet meer kan verlaten. *Sûretés judiciaires* kan gelegd worden op onroerende zaken en bijvoorbeeld op aandelen. Door deze vorm van beslag verkrijgt de crediteur daadwerkelijk beschikkingsbevoegdheid over het beslagobject welke hij, na inschrijving daarvan, eveneens aan derden kan tegenwerpen. Echter, deze vorm van beslag mist de bevriezende werking en staat er niet aan in de weg dat de debiteur het beslagobject kan vervreemden. In geval van vervreemding door bijvoorbeeld verkoop van het beslagobject komt de crediteur niet met lege handen te staan, de crediteur is daarmee gerechtigd op (een gedeelte van) de opbrengst.

Het verlop voor het leggen van beslag wordt verleend op een verzoek van de crediteur dat in beginsel ex parte wordt behandeld. Wel kan de rechter bij het verlenen van verlop bepalen dat de debiteur zal worden gehoord. Voor een dergelijke zitting worden zowel de crediteur als de debiteur opgeroepen. De debiteur krijgt tijdens deze zitting de gelegenheid om zich te verweren tegen het beslag. Indien

dat het beslagobject is gelegen in Frankrijk. Er moeten tevens andere aanknopingspunten zijn uit hoofde waarvan de bevoegdheid van de Franse rechter voortvloeit.⁶ Wel kan net als naar Nederlands recht beslag worden gelegd onder een Franse debiteur ter ondersteuning van een procedure die buiten Frankrijk wordt gevoerd.

Naar Frans recht is voor het leggen van conservatoir beslag in beginsel de tussenkomst van een rechter vereist. Hierop geldt als uitzondering dat geen tussenkomst van een rechter nodig is indien het beslag wordt gelegd op waardepapieren zoals cheques die zijn uitgegeven op grond van een contractuele verplichting.

Ter verkrijging van het verlop moet de crediteur voldoende aannemelijk maken dat de vordering die hij stelt te hebben een harde vordering betreft. Hiertoe dienen alle relevante stukken te worden aangebracht waaruit de vordering blijkt. Niet is vereist dat ook de precieze omvang van de claim vaststaat. Daarnaast dient de debiteur in geval van *saisies conservatoires* aannemelijk te maken dat als het verlop niet wordt verleend het risico bestaat dat de verhaalsmogelijkheden teniet gaan, althans de beslagobjecten het vermogen van de debiteur zullen verlaten. Het beslag kan in beginsel worden gelegd op het gehele vermogen van de debiteur. Echter, net als in de overige landen volgt uit de wet dat het inkomen tot een bepaald bedrag alsook sommige goederen die noodzakelijk zijn voor vervulling van de primaire levensbehoeften niet vatbaar zijn voor beslag. Daarnaast is het naar Frans recht uitgesloten om beslag te leggen op vermogensbestanddelen van personen die wettelijke immuniteit genieten.

Nadat het verlop is verleend moet de crediteur binnen drie maanden overgaan tot beslaglegging. Nadat het beslag is gelegd dienen de beslagstukken binnen acht dagen te worden betekend aan de debiteur onder wie beslag is gelegd. Betekening kan net als in Nederland slechts worden gedaan door een deurwaarder. Indien het verlop niet tijdig wordt benut, vervalt de bevoegdheid om beslag te leggen en indien de betekening niet tijdig plaatsvindt, vervalt het beslag. Na het leggen van beslag dient, voor zover dit nog niet is gebeurd, binnen een maand de eis in de hoofdzaak te worden ingesteld.

Indien het verlop wordt geweigerd kan de crediteur binnen vijftien dagen na de dag waarop het verlop is geweigerd beroep instellen. Ook de debiteur kan tegen het verleende verlop beroep instellen. In deze procedure is een zeer actieve rol weggelegd voor de crediteur. Voorafgaand aan een inhoudelijke beoordeling dient de crediteur aan te tonen dat hij heeft voldaan aan alle wettelijke voorwaarden die zijn verbonden aan de beslaglegging. Slaagt hij hier niet in, dan heft de rechter het beslag op zonder dat aan een inhoudelijke behandeling wordt toegekomen. Ook kan

Men zal bij een grensoverschrijdende transactie waarbij de debiteur niet (tijdig) betaalt slechts een conservatoire maatregel kunnen treffen voor zover het recht van dat land hierin voorziet

de debiteur op de zitting verweer voert over de omvang van het beslag of het object waarop beslag is gelegd, kan dit ertoe leiden dat het verlop wordt aangepast.

De rechter die bevoegd is om van het verzoek kennis te nemen is de *Juge de l'Exécution* van *Tribunal de Grande Instance*. Zijn bevoegdheid tot het verlenen van verlop geldt voor zover de goederen en/of gelden waarvoor het beslag wordt verzocht zich in Frankrijk bevinden en de debiteur zich in Frankrijk bevindt. Het verzoek wordt ingediend bij de executierechter in het arrondissement waar de debiteur woonachtig is dan wel bij de executierechter in het arrondissement waar het beslagobject is gelegen. Op 17 januari 1995 heeft de hoogste Franse rechterlijke instantie, *la Cour de cassation*, bepaald dat de bevoegdheid van de executierechter niet enkel gebaseerd mag zijn op het feit

6 Cour de cassation, 17 januari 1995, SARL *Méredien Breckwoldt et Cie* vs. *Cie Béninoise de navigation maritime* (96) 979.

deze procedure ertoe leiden dat de rechter op verzoek van de debiteur het verlot aanpast, bijvoorbeeld ten aanzien van de reikwijdte van het beslag. Tegen deze beslissing staat opnieuw de mogelijkheid van beroep open. Dit dient binnen vijftien dagen na de beslissing te worden ingesteld.⁷

Extraterritoriaal beslag – het Europees bankbeslag

Uit het vorenstaande volgt dat naast Nederland de in dit artikel besproken Europese landen een rechtsfiguur kennen die in meer of mindere mate vergelijkbaar is met conservatoir beslag naar Nederlands recht. Echter, aan deze voorzieningen komt geen extraterritoriale werking toe. Hierdoor zal men bij een grensoverschrijdende transactie waarbij de debiteur niet (tijdig) betaalt en in het buitenland woont of in elk geval aldaar zijn vermogensbestanddelen heeft slechts een conservatoire maatregel kunnen treffen voor zover het recht van dat land hierin voorziet. Een grensoverschrijdende regeling zou hiervoor een oplossing bieden. Met dit doel voor ogen heeft de Europese Commissie op 25 juli 2011 een conceptvoorstel ingediend voor een Europees bevel tot beslag op bankrekeningen.⁸ Op basis van dit voorstel kan aan de hand van een uniforme Europese procedure door de crediteur in zijn eigen lidstaat een bevel worden verkregen op basis waarvan beslag kan worden gelegd op de bankrekening die door een debiteur wordt aangehouden bij een bank die is gevestigd in een andere lidstaat. Het conceptvoorstel en de toekomst van het extraterritoriaal beslagrecht heeft veel pennen in beweging gebracht.⁹ Zo werd de verordening begin 2012 reeds omschreven als een ruwe diamant.¹⁰ Ter afsluiting van dit artikel zal ik kort de ontwikkelingen van deze verordening bespreken.

Naar aanleiding van het conceptvoorstel heeft de Raad van de Europese Unie (de “Raad”) op 22 november 2012 een oriënterend debat gevoerd waarin is vast komen te staan dat er brede steun bestaat voor het idee van een Europese procedure waarbij door verkrijging van een bevel bij een nationale instantie conservatoir beslag kan worden gelegd op bankrekeningen die worden aangehouden in een andere lidstaat. De Raad heeft vervolgens op 7 december 2012 een aantal algemene richtsnoeren gegeven, waarin het creëren van een deugdelijk evenwicht tussen de belangen van de debiteur en de crediteur centraal stond.

Op 1 maart 2013 is door de Rapporteur van de Parlementaire

Commissie Juridische Zaken, Raffaele Baldassarre, een rapportage uitgebracht waarin hij 110 wijzigingen op de ontwerpakte van de verordening heeft voorgesteld. De voornaamste kritiek van Raffaele Baldassarre zag op de onevenwichtigheid in de bescherming van de rechten van de crediteur tegenover de rechten van de debiteur. Met de wijzigingen heeft Raffaele Baldassarre getracht de belangen van de crediteur en debiteur in evenwicht te brengen.¹¹ Naar aanleiding van dit rapport heeft inmiddels de eerste lezing en stemming over de ontwerpakte van de verordening plaatsgevonden en heeft de Commissie van het Europees Parlement overeenstemming bereikt over de inhoud van het voorstel. De verwachting is dat het voorstel tijdens de plenaire vergadering die staat gepland op 3 februari 2014 zal worden behandeld.

Conclusie

Ook de landen om ons heen kennen veelal een rechtsfiguur die in meer of mindere mate vergelijkbaar is met conservatoir beslag naar Nederlands recht. Echter, daar aan deze regelingen slechts territoriale werking toekomt blijft een crediteur die een conservatoire maatregel wil nemen ter zake van goederen en/of gelden die zich in het buitenland bevinden afhankelijk van de mogelijkheden die het land waar deze goederen en/of gelden zich bevinden hiertoe biedt. Met de uiteindelijke Europese verordening zal het een stuk eenvoudiger worden om rechtsmaatregelen te treffen tegen een debiteur die een bankrekening aanhoudt bij een bank die is gevestigd in andere lidstaat. De verordening lijkt dan ook een welkome ontwikkeling in een economie waar het aantal grensoverschrijdende transacties alsmaar toeneemt. Wel vallen er nog een hoop praktische problemen te verwachten bij de uitvoering van de verordening waarbij met name zal blijken of het niveau van samenwerking tussen de lidstaten inmiddels van voldoende niveau is om aan deze verordening op juiste wijze invulling te geven en de rechten van betrokken partijen voldoende te beschermen.

Over de auteur

Mr. W.H.Z. Westerhof is advocaat bij CMS te Amsterdam.

⁷ Voor meer informatie over conservatoir beslag in Frankrijk zie: S.

Guinchard, T. Moussa (red): *Droit et pratique des voies d'exécution*, Dalloz Action, 7e ed, Parution 2013.

⁸ COM (2011) 445 final, 2001/0204 (COD), Brussel 25 juli 2011.

⁹ Zie onder meer het artikel N.W.M. van den Heuvel en M.L.S.W.E. de Lange, 'Het Europees bankbeslag', *BER* 2011, nr. 3, p. 31-38 en het artikel van B. Sujecki, 'Grensoverschrijdend derdenbeslag in de Europese Unie', *TCR* 2012, nr 3, p. 93-98.

¹⁰ J.M. Atema en E.C. Netten, 'Het Europees bankbeslag: een ruwe diamant', *Maandblad voor Vermogensrecht*, 2012, nummer 2 p.11-17.

¹¹ Een goed voorbeeld hiervan is de wijziging die Raffaele Baldassarre heeft voorgesteld ten aanzien van artikel 12 van de ontwerpakte. Hierin wordt voorgesteld om de crediteur te verplichten om een zekerheidsstelling in de vorm af te geven en op die manier de debiteur een verhaalsmogelijkheid te bieden voor het geval hij schade lijdt als gevolg van het beslag. In de ontwerpakte was het stellen van een waarborgsom slechts als optie ingekleed.